

Ὁ κ. Ἰούλιος Σαμουήλ Καχὲν, πράκτωρ ἀσφαλιστικοῦ τινος καταστήματος ἐν Νασίω, εὐρέθη καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἀμαξοστοιχίᾳ τοῦ γαλλικοῦ ἀνατολικοῦ σιδηροδρόμου καθ' ἣν ὥραν συνέβη τὸ γνωστὸν πρὸ μικροῦ δυστύχημα. Ἐν τῶν ὀπίσθων του ἐστυπώθη, πικρομορφώθη, ἐξεσχίσθη. Ἐξήτησε λοιπὸν ἀπὸ τὸ δικαστήριον τὴν δέουσαν ἀποζημίωσιν. Καὶ οὗτος μὲν ἀπῆτει 10,000 φρ. διὰ τὸ ὀπίσιον του, ἀλλ' οἱ δικασταὶ δὲν ἔτειναν τὸσον εὐνοϊκὸν τὸ ἰδικίον των ὀπίσιον πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπικίτησιν, καὶ ὥρισαν εἰς 100 φράγκα τὴν ἀποζημίωσιν.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην γνωρίζομεν λοιπὸν πλέον, ὅτι ἕκαστος ἡμῶν φέρεσι ἑκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς του τὴν ἀξίαν πέντε Λουδοβικίων ὥστε μέχρις οὗ μᾶς συμβῆ δυστύχημά τι εἰς τὸν σιδηροδρόμον, ἄς κοιμώμεθα ἥσυχοι καὶ μὲ τὸ ἐν καὶ μὲ τὸ ἄλλο πλάγι.

Ἡ Χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς πανουργίας τῶν Ἀμερικανικῶν εἰς ἐπιπόνησιν παντοίων μέσων πρὸς κερδοσκοπίαν ἐρασιζόμεθα ἕκ τινος ἐφημεριδῶς τὸ ἐπόμνηον, ἀρεκτὰ περιεργον. Ἐπρόκειτο ἐν ἀμερικανικῇ τινι πόλει νὰ δοθῆ παράστασις ἐν ἵπποδρομίῳ, ὃ δὲ διευθυντῆς, ἵνα προσελκύσῃ ὅσον ἔνεστι περισσότερον κόσμον, προανήγγειλεν εἰς μεγάλα προγράμματα ὅτι πλὴν τῆς ἄλλης περιέργου παραστάσεως τὴν ἐσπέραν ἐκείνην θὰ παρουσιάσῃ εἰς τοὺς θεατὰς καὶ ἓνα ἐλέφαντα, ζῶον πρωτοφανὲς κατὰ τὴν εὐφυίαν, ὅστις θὰ ἐκτελέσῃ μουσικὰ τινὰ τεμάχια ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ προάδοξον τοῦ ἀγγέλου εὐαγγέλιον πληθὺς ἀπειρον, ἢ δὲ εἰσπραξίς τοῦ ἵπποδρομίου ἀπέβη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην οἷα οὐδέποτε πρότερον. Πρὸς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως οἱ θεαταὶ βλέπουσι τῶντι ὠραῖον κλειδοκυμβάλον, τὸ ὁποῖον φέρουσι καὶ τοποθετοῦσι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἵπποδρόμου ἢ περιεργία ἐπιτείνεται, σιγῇ δὲ γενικῇ κατέχει τὸ θέατρον. Τέλος ἐμφανίζεται ὁ ἐλέφας, ὅστις, ἀφοῦ ἔχαιρέτισε χαριέστατα δι' ὑποκλίσεων τὴν ἀντιμὸν δημήτριον, προχωρεῖ πρὸς τὸ ὄργανον καὶ ἀνυψώσας ἓνα τῶν ποδῶν πλήττει δι' αὐτοῦ τὸ κλειδοκυμβάλον. Ἄλλ' αἰφνης ἀφίγει φρικώδη κλαυθμηρὰν ὠρυγὴν, ἐμποιήσασαν τρόμον εἰς τοὺς θεατὰς. Ὁ διευθυντῆς τοῦ ἵπποδρόμου πλησιάζει ἀμέσως, παρατηρήσας δὲ ἐπὶ τινὰς στιγμάς κατὰ πρόσωπον προσεκτικῶς τὸν ἐλέφαντα, ὡς εἰ ἤρεύνα τὴν αἰτίαν τῶν κλαυθμῶν τοῦ ζώου, διατάσσει νὰ ἀπαγάγῃ τὸν μουσικὸν ἀπὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου· σφραγόμενος δὲ κατόπιν πρὸς τὸ ἐκπεπληγμένον πλῆθος, ἀπευθύνει πρὸς αὐτὸ σοβαρᾷ τῇ φωνῇ τὰ ἐπόμενα· «Κύριοι, σὰς ζητῶ συγγνώμην, διότι τὸ περιεργότερον τῆς παραστάσεως μέρος μένει ἀνεκτέλεστον τὴν ἐσπέραν ταύτην· ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ παίξῃ ὁ ἐλέφας ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου τούτου, διότι τὸ ταλαίπωρον ζῶον συνεκινήθη βαθίως, ἀταγῶρως εἰς

τὰ πλεῖστα τοῦ ὄργανου τοὺς ὀδόντας τῆς ἀνυχοῦς μητρὸς του».

Τῷ 1365 ὁ σουλτάνος Μουράτ ὁ Α', θέλων νὰ κυρώσῃ ἐμπορικὴν τινα συνθήκην μετὰ τῶν Ἑκουσαίων, ὧν δὲ ἐντελῶς ἀγράμματος, ἔβαψε τὴν παλάμην ἐντὸς μελάνης καὶ ἀπετύπωσεν ἔπειτα αὐτὴν εἰς τὸ ἄνω τοῦ ἐγγράφου μέρος, ἀντὶ ὑπογραφῆς καὶ σφραγίδος. Τοῦτο δὲ τῆς παλάμης τὸ ἐκτύπωμα μετὰ τῶν πέντε δακτύλων, ὧν οἱ μὲν τρεῖς μέσοι παρέκειντο συνεχεῖς, οἱ δὲ δύο ἄκροι, ὁ μικρότερος καὶ ὁ μεγαλύτερος, ἀπειχον ἀπ' ἐκείνων, ἀπετέλεσαν ἕκτοτε, καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀποτελεῖ, τὸν λεγόμενον Τουργράν, ἥτοι τὴν ἱερὰν τοῦ Σουλτάνου ὑπογραφὴν.

Τὰ τὴν μετακόμισιν τοῦ πετρελαίου ἐξ Ἀμερικῆς ἐνεργουῦντα πλοῖα μεταχειρίζονται νῦν τὸν ἀκόλουθον νέον τρόπον φορτώσεως, δι' οὗ αὐξάνουσι σημαντικῶς τὴν ποσότητα τοῦ φορτίου. Ὀλόκληρον τὸ σκάφος τοῦ πλοίου μεταποιοῦσιν εἰς πολλὰς δεξαμενάς, τὰς ὁποίας πληροῦσι δι' ἀντλίας ἐκ τοῦ ἀμερικανικοῦ προϊόντος· ἐρχόμενα δὲ εἰς Εὐρώπην ἐκκενοῦσι πάλιν δι' ἀντλίας τὸ φορτίον αὐτῶν.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὁ ζύθος, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις παρ' ἡμῖν ὅση μέραι αὐξάνει, εἶνε ποτὸν μᾶλλον τοῦ θερούς ἢ τοῦ χειμῶνος. Κατὰ τοὺς μεγάλους καύσωνας οὐδὲν ἄλλο ποτὸν δροσίζει καὶ καταπαύει τὴν δίψαν, ὅπως ἀφρίζον ποτῆριον ζύθου καλῆς ποιότητος.

Ἐπιφανὲς σύγχρονος ἰατρός, ὁ Barré, ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ζύθος, λόγῳ τῶν πικρῶν καὶ ἀρωματικῶν αὐτοῦ στοιχείων, εἶνε ποτὸν ἐνταυτῷ τονικόν, ἐρεθιστικὸν καὶ θεραπευτικόν. «Ὁ ζύθος ὁ ἐλαφρὸς, γράφει, εἶνε ποτὸν ὑγιεινόν· ὁ δυνατὸς τούναντιον ζύθος (Ail, Πόρτερ, κλπ. εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων πλὴν τῆς κριθῆς καὶ τοῦ βρύου (hublon), τῶν κυριωτέρων στοιχείων τοῦ κοινοῦ ζύθου, ἀναμιγνύονται καὶ ἄλλαι οὐσίαι καὶ δὴ καὶ οἰνόπνευμα), βαρύνει τὸν στομάχον, εἶνε ὑπὲρ τὸ πρέπον θεραπευτικὸς καὶ συνεπάγεται κατ' ὀλίγον δυσπεψίαν καὶ πολυσαρκίαν. Ὅσον εἶνε εὐάρεστος καὶ μάλιστα καὶ ὠφέλιμος εἰς τινὰς ὀργανισμοὺς μετρίχ χρῆσις τοῦ ζύθου, τὸσον εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνος ἡ κατάχρησις αὐτοῦ· διὰ τοῦτο πάντοτε οἱ καταχρῶμενοι τοῦ ζύθου ἀποβαίνουσι τάχιον ἢ βράδιον πολὺσαρκοι καὶ πληθωρικοὶ, ἀποκτώσι δὲ ῥίνα ἐρυθράν. Ὁ καλὸς ζύθος εἶνε διαυγῆς, ὑπόξανθος, ἔχει γούσιν ἐρεθιστικὴν καὶ εὐάρεστον, ἀποπέμπει οἶνον ἐσπινθηρᾶς χυνόμενος εἰς τὸ ποτῆριον, καὶ τέλος δὲν πρόει νὰ ἦνε οὔτε πολὺ παλαιὸς οὔτε ἐντελῶς νέος. Ὅπως ὁ παχὺς καὶ δυνατὸς οὔτω καὶ ὁ ὑπὲρ τὸ δεῦν ἐλαφρὸς ζύθος εἶνε βλαπτικὸς».

περιπατῆ ταχέως, ἀλλὰ τόσον ἀνυπομονησίαν εἶχον νὰ φθάσω, ὥστε καὶ ἀκουσίως ἐτάχυνον τὸ βῆμα.

Ἀκόμη δέκα χιλιόμετρα, ἀκόμη ὀκτώ, ἀκόμη ἕξ. Περίεργον! Ὁ δρόμος μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐγίνετο μακρότερος ὅτε ἐπλησιάζομεν εἰς τὴν μάναν Βαρβερίναν, ἀφ' οὗ, τι ἦτον τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀνεχώρησα ἀπὸ πλησίον τῆς· καὶ ὅμως τὴν ἡμέραν ἐκείνην—τὸ ἐνθυμούμεν,—ἐπιπτε ψυχρὰ βροχή.

Ἀλλὰ τώρα ἤμην ὅλως συγκινησὶς, ἐπύρεσσον καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐβλεπον τὴν ὥραν εἰς τὸ ὠρολόγιόν μου.

— Δὲν εἶναι ὠραία χώρα; ἔλεγον εἰς τὸν Ματτίαν.

— Τὰ δένδρα δὲν στενοχωροῦν τὴν ὄρασιν.

— Ὅταν θὰ καταβῶμεν τὴν βράχιν πρὸς τὸ Χαβανόν, τότε θὰ ἰδῆς δένδρα, καὶ ὠραίας μάλιστα δρῦς, καστανάξ.

— Ἐχουν καὶ κάστανα;

— Ἐννοεῖται! Ἐπειτα εἰς τὴν αὐλὴν τῆς μάνας Βαρβερίνας ὑπάρχει μία κυρτὴ ἀπίδέα, ὅπου παίζομεν τὸ ἄλογον, καὶ δίδει καὶ ἀπίδια, τόσον χονδρά· καὶ καλά! Ὅθ' ἰδῆς!

Καὶ δι' οὗ, τι τῷ περιέγραφον τοῦτο ἐπέλεγον πάντοτε· θὰ ἰδῆς! Ἐνδομύχως ἐπίστευον ὁ ἴδιος ὅτι φέροι τὸν Ματτίαν εἰς τόπον θαυμάτων. Καὶ δὲν ἦτον τῷ ὄντι τοιοῦτος ὁ τόπος ἐκεῖνος δι' ἐμέ; Ἐκεῖ ἠνέφξα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἐκεῖ ἔλαβον τὴν πρώτην συνάσθησιν τῆς ζωῆς, ἐκεῖ ἔζησα τόσον εὐτυχῆς, ἐκεῖ ἠγαπώμεν. Καὶ ὅλαι αὗται αἱ πρώται χαρμύσουνοι ἐντυπώσεις μου, ἔτι ζωηρότεροι γενόμενοι διὰ τῶν παθημάτων τῆς μετὰ ταῦτα φερεσίκου ζωῆς μου, μοὶ ἐπανήρχοντο καὶ συνωθούντο ταραχῶδως εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν μου, καθ' ὅσον ἐπροχωροῦμεν πρὸς τὸ χωρίον. Ἐφαίνετο ὡς ἂν περιεῖχεν ὁ πάτριος ἀήρ ἄρωμά τι μεθύον με. Τὰ πάντα μοὶ ἐφαίνοντο ὠραία.

Καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μέθης κυριευθεὶς, ἐπέστρεψε καὶ ὁ Ματτίας, ἀλλὰ φεῦ! μόνον διὰ τῆς φαντασίας, εἰς τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς του καὶ ἐκεῖνος.

— Ἄν ἤρχεσο εἰς τὴν Λούικαν, θὰ σ' ἐδείκνυον κ' ἐγὼ ἐκεῖ ὠραία πράγματα. Ὅθ' ἐβλεπες.

— Ὅθ' ὑπάγωμεν εἰς τὴν Λούικαν, ἀφ' οὗ ἰδῶμεν τὴν Στεφανῆν, τὴν Λίζαν καὶ τὸν Βενιαμίν.

— Θέλεις νὰ ἔλθης εἰς τὴν Λούικαν;

— Ἀφ' οὗ σὺ μὲ συνώδευσες εἰς τῆς μάνας Βαρβερίνας, θὰ σὲ συνοδεύσω κ' ἐγὼ νὰ ἰδῶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν μικρὰν ἀδελφὴν σου Χριστιναν, καὶ θὰ τὴν φέρω εἰς τὴν ἀγκάλην μου, ἂν δὲν εἶναι πολὺ μεγάλη. Ὅθ' εἶναι ἀδελφὴ μου κ' ἐκείνη.

— ὦ, ῥεμή!

Καὶ δὲν ἐδυνήθη ἄλλο νὰ εἰπῆ, τόσον ἦτον συγκινημένος.

Ὀύτως δμιλοῦντες, καὶ διὰ μεγάλων βημάτων διαμετροῦντες τὸ ἔδαφος, ἐφθάσαμεν τέλος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, ἀφ' οὗ ἄρχεται ἡ κλιτύς, ἥτις διὰ διαφόρων στροφῶν τῆς ὁδοῦ φέρει εἰς Χαβανόν, διερχομένη πρὸ τῆς οἰκίας τῆς μάνας Βαρβερίνας.

Ὀλίγα βήματα ἀκόμη καὶ φθάνομεν εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶχον ζητήσει παρὰ τοῦ Βιτάλη τὴν ἄδειαν νὰ καθίσω εἰς τὸ τειχίον τὸ παρὰ τὸ χεῖλος, καὶ νὰ ἰδῶ πάλιν τὴν καλύβην τῆς μάνας Βαρβερίνας, τελευταίαν φορὰν ὡς ἐνόμιζον.

— Λάβε τὸ λωρίον, εἶπον εἰς τὸν Ματτίαν.

Καὶ ἐπήδησα εἰς τὸ τειχίον. Οὐδὲν εἶχε μεταβληθῆ εἰς τὴν κοιλάδα μας. Ἡ ὄψις τῆς ἦτον ἐντελῶς ἡ αὐτῆ, καὶ μεταξύ τῶν ἐκατέρωθεν δένδρων εἶδον τὴν στέγην τῆς οἰκίας τῆς μάνας Βαρβερίνας.

— Τί ἔχεις; τί εἰναιλοῖπόν; ἠρώτησεν ὁ Ματτίας.

— Ἐκεῖ, ἐκεῖ.

Τότε ἤλθε πλησίον μου, ἀλλὰ δὲν ἀνέβη εἰς τὸ τειχίον, οὐ τὸ χόρτον ἤρχισεν νὰ βόσκη ἡ ἀγγελὰς μας.

— Ἀκολουθεῖ τὴν χεῖρά μου, τῷ εἶπον. Ἴδου ἡ οἰκία τῆς μάνας Βαρβερίνας. Ἴδου ἡ ἀπίδέα μου· ἐκεῖ ἦτον ὁ κῆπός μου.

Ὁ Ματτίας, μὴ βλέπων καὶ διὰ τῆς μνήμης ὡς ἐγὼ, πολλὰ δὲν διεκρίνεν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔλεγε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μικρὰ ἔλιξ κιτρινοῦ καπνοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἐστίας, καὶ ἐπειδὴ ἄνεμος δὲν ἐφύσα, ἀνέβη κάθετος εἰς τὸν ἀέρα παρὰ τὴν πλευρὰν τοῦ λόφου.

— Ἡ μάνα Βαρβερίνα εἶναι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, εἶπον.

Ἐλαφρὰ πνοὴ ἐφύσησεν εἰς τὰ δένδρα, καὶ κλίνουσά τὴν στήλην τοῦ καπνοῦ, μᾶς τὴν ἐρρίψεν εἰς τὸ πρόσωπον. Ἐμύριζε δ' ὁ καπνὸς φύλλα δρυός.

Τότε διὰ μιᾶς ἠσθάνθη δάκρυα πληροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πηδήσας ἀπὸ τοῦ τειχίου, ἐνηγκαλίσθη τὸν Ματτίαν. Ὁ δὲ Κάπης ἐρρίφθη πρὸς ἐμέ, καὶ λαβὼν καὶ αὐτὸν, τὸν ἐνηγκαλίσθη.

— Ἄς καταβῶμεν ταχέως, εἶπον.

— Ἄν ἡ μάνα Βαρβερίνα εἶναι εἰς τὴν οἰκίαν, πῶς θὰ κάμωμεν διὰ νὰ τὴν ἐκπλήξωμεν; ἠρώτησεν ὁ Ματτίας.

— Ὅθ' ἀκαθῆς μόνος, θὰ τῆ εἰπῆς ὅτι τὸ βασιλόπουλον τῆ στέλλει μίαν ἀγγελάδα, καὶ ὅταν σ' ἐρωτήσῃ πῶσον βασιλόπουλον, τότε θὰ φωνῶ.

— Λυπούμαι ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἔμβωμεν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις· αὐτὸ θὰ ἦτον ὠραῖον!

— Ματτία, ἄφες τὰς ἀνοησίας.

— Μὴ φοβεῖσαι· δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ πάθωμεν πάλιν τὰ ἴδια. Ἄν ὅμως ἡ ἀγρία αὐτῆ ἠγάπα τὴν μουσικὴν, λαμπρὸν θὰ ἦτον νὰ ἔμβωμεν παικίζοντες.

— Σοί μ' εἶχες ετοιμάσει αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησιν ! Τὸ ὑπέθεσα, διότι πάντοτε ἠγάπας νὰ μοὶ δίδης εὐχαριστήσεις ἀπροσδόκητους.

Τότε ἦτον ἡ στιγμὴ.

— Καὶ ὁ σταῦλος τῆς ἀγγελάδος, εἶπον, ἤλλαξεν ἐκεῖνος ἀφ' ὅτου ἀνεχώρησεν ἡ δυστυχῆς μὰς Κοκκίνω ; Καὶ ἐκεῖνη, καθὼς ἐγὼ, ἐνθυμείσαι, δὲν ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ.

— Ὅχι, διόλου δὲν ἤλλαξεν ἐκεῖ φυλάττω τὰ δέματα τῶν φρυγάνων.

Τότε ἤμιστα ἀκριβῶς ἐμπρὸς τοῦ σταύλου ἡ μάνα Βαρβερίνα ἔσπρωξε τὴν θύραν, καὶ εὐθὺς ἡ ἀγγελάς μας, ἥτις ἐπέινα, καὶ ἐνόμιζε βεβαίως ὅτι τῇ ἐφέρομεν ἄχυρα, ἤρχισε νὰ μυκᾶται.

— Τί βλέπω ἐκεῖ ; Ἀγγελάδα, ἀγγελάδα εἰς τὸν σταῦλον ! ἀνέκραξεν ἡ μάνα Βαρβερίνα.

Τότε δὲν ἐδυνήθημεν πλέον ν' ἀνθεξώμεν, ὁ Ματτίας κ' ἐγὼ, καὶ ἐξεκαρδίσθημεν.

Ἡ μάνα Βαρβερίνα μὰς ἐκύτταξε τότε μετ' ἐκπλήξεως· ἀλλὰ τόσον ἀπίθανον πρᾶγμα ἦτον ἡ παρουσία ἀγγελάδος εἰς τὸν σταῦλον, ὥστε, ὅσον καὶ ἂν ἐγελῶμεν, δὲν ἤμποροῦσε νὰ μὰς ἐνοήσῃ.

— Ἰδοῦ, τῇ εἶπον, σ' ἐφέρομεν ἀπροσδόκητον εὐχαρίστησιν· εἶναι καλλιτέρα παρὰ τὰ κολοκάσι, δὲν λέγεις ;

— Εὐχαρίστησιν, εὐχαρίστησιν ἀπροσδόκητον, ἐπανελάμβανεν ἡ πρεσβύτις.

— Δὲν ἠθέλησα νὰ ἔλθω μὲ τὰς χεῖρας κενὰς πρὸς τὴν μάναν Βαρβερίναν, ἥτις εἶχε τόσην καλωσύνην πρὸς τὸν μικρὸν τῆς Ῥεμῆν, τὸ ἐγκαταλειμμένον παιδίον, καὶ σκεφθεὶς τί ἐδύνατο νὰ σ' εἶναι χρησιμώτερον, ἐνόμισα ὅτι τὸ καλλήτερον θὰ ἦτον νὰ σ' ἐφέρομεν ἀγγελάδα διὰ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν Κοκκίνω. Εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Ὑσσέλης ἠγοράσαμεν αὐτὴν, δόσαντες ὅσα χρήματα εἴχομεν κερδήσει, ὁ Ματτίας κ' ἐγὼ.

— Ὡ τὸ καλὸν παιδίον, τὸ ἀγαπητὸν ἀγόρι μου ! ἀνέκραξεν ἡ μάνα Βαρβερίνα, ἐναγκαλιζομένη με.

Καὶ ἔπειτα εἰσῆλθόμεν εἰς τὸν σταῦλον διὰ νὰ ἰδῇ καλλήτερον ἢ μάνα Βαρβερίνα τὴν ἀγγελάδα μὰς, τὴν πλέον τὴν ἀγγελάδα τῆς. Εἰς πᾶν δ' ὅτι ἀνεκάλυπτεν εἰς αὐτὴν ἀνέκραξεν ἡ μάνα Βαρβερίνα μετ' ἐπιφωνημάτων χαρᾶς καὶ θαυμασμοῦ.

— Ὡ ! τὴν ὠραίαν ἀγγελάδα !

Ἐπειτα δ' ἐστάθη, καὶ μ' ἐκύτταξε.

— Λοιπὸν, εἶπον, ἔγινε πολλὸ πλούσιος ;

— Ἐννοεῖται, ἀπεκρίθη ὁ Ματτίας γελῶν. Ἐγόμεν ἀκόμη πεντήκοντα οὐκὼ ὀβολοῦς.

Τότε ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐπανέλαβε τὴν ἐπὶ δὸν τῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος μεταβολῆς.

— Ὡ τὰ καλὰ παιδία !

Τοῦτο δὲ γλυκεῖαν μοὶ ἐπροξένησε χαρὰν, ὅτι ἔλεγε καὶ περὶ τοῦ Ματτία, καὶ μὰς συνήνου ἐντὸς τῆς καρδίας τῆς.

Ἐν τούτοις ἡ ἀγγελάς ἐξηκολούθει νὰ μυκᾶται.

— Ζητεῖ νὰ τὴν ἀρμέξουν, εἶπεν ὁ Ματτίας.

Χωρὶς δ' ἄλλο ν' ἀκούσω, ἔτρεξα εἰς τὴν οἰκίαν κ' ἐπῆρα τὸ ἀγγεῖον τοῦ λευκοσιδήρου, ὅπου ἤρμεγον ἄλλοτε τὴν Κοκκίνω. Τῇ εἶχον ἰδεῖ κρημᾶμενον εἰς τὴν ἰδίαν του θέσιν, καλῶς κεκαθαρισμένον, ἂν καὶ πρὸ τόσου καιροῦ ἀγγελάς δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν σταῦλον τῆς μάνας Βαρβερίνας. Φέρων το δὲ, τὸ ἐγέμισα νερὸν, διὰ νὰ πλύνωμεν τὸν μαστὸν τῆς ἀγγελάδος, ὅστις ἦτον κατεσκονισμένος.

Ποῖα εὐχαρίστησις διὰ τὴν μάναν Βαρβερίναν ὅταν εἶδεν ὠραῖον καὶ ἀφρίζον γάλα νὰ γεμίξῃ τὸ ἀγγεῖον ὡς τὰ τρία τέταρτα !

— Νομίζω ὅτι θὰ δίδῃ περισσότερον γάλα παρὰ ἡ Κοκκίνω, εἶπε.

— Καὶ τί γάλα ! εἶπεν ὁ Ματτίας. Μυρίζει ἀνθόνερον.

Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐκύτταξε τὸν Ματτίαν μετ' ἀπορίας. Τί πρᾶγμα ἦτον τὸ ἀνθόνερον ;

— Εἶναι πολὺ καλὸν πρᾶγμα. Τὸ πίνουν εἰς τὸ νοσοκομεῖον οἱ ἀσθενεῖς, εἶπεν ὁ Ματτίας, ὅστις δὲν ἤθελε νὰ φυλάττῃ τὰς γνώσεις του διὰ μόνον τὸν ἑαυτὸν του.

Ἀφ' οὗ δ' ἀρμέξαμεν τὴν ἀγγελάδα, τὴν ἀφήσαμεν ἐλευθέραν εἰς τὴν αὐλὴν νὰ βοσκήσῃ καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου, ὅταν εἶχον ὑπάγει νὰ πάρω τὸ ἀγγεῖον, εἶχον ετοιμάσει καὶ τοποθετήσῃ καλῶς εἰς τὴν τράπεζαν τὸ ἀλεύριον καὶ τὸ βούτυρον.

Ὅταν ἡ μάνα Βαρβερίνα εἶδε τὸ νέον τοῦτο ἀπροσδόκητον, ἤρχισε πάλιν τὰς ἐπιφωνήσεις τῆς. Ἄλλ' ἐνόμισα χροῶς εἰλικρινεῖας νὰ τὴν διακόψω.

— Αὐτὰ, εἶπον, εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς, ὅχι μόνον διὰ σέ. Πεινούμεν, κ' ἔχομεν μεγάλην ὄρεξιν διὰ τηγανίτας. Ἐνθυμείσαι πῶς διεκόπημεν τὴν τρίτην τῆς ἀποκρέω, ὅταν ἤμην ἐδῶ διὰ τελευταίαν φορὰν, καὶ ὅτι εἶχες δανεισθῆ βούτυρον διὰ νὰ κάμῃς δι' ἐμὲ τηγανίτας, ἀλλὰ τὸ βούτυρον ἐκεῖνο ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ τηγανίσῃ κρομμύδια ; Αὐτὴν τὴν φορὰν κάνεις δὲν θὰ μὰς διακόψῃ.

— Ἡξέυρεις λοιπὸν ὅτι ὁ Βαρβερίνος εἶναι εἰς τὰ Παρίσια ; ἠρώτησεν ἡ μάνα Βαρβερίνα.

— Ναί.

— Καὶ ἠξέυρεις τί ἐπῆγε νὰ κάμῃ εἰς τὰ Παρίσια ;

— Ὅχι.

— Τοῦτο σ' ἐνδιαφέρει.

— Ἐμέ ; εἶπον τρομάζων.

Ἄλλὰ πρὶν ἀποκριθῆ, ἡ μάνα Βαρβερίνα ἀπέβλεψεν εἰς τὸν Ματτίαν, ὡς μὴ τολμῶσα νὰ διηγήσῃ ἐμπρὸς του.

— Ὡ ! ἐμπρὸς τοῦ Ματτία, τῇ εἶπον, ἤμπορεῖς νὰ διηγήσῃς. Σ' εἶπον ὅτι εἶναι ἀδελφὸς δι' ἐμέ. Ὅ,τι μ' ἐνδιαφέρει, τὸν ἐνδιαφέρει ἐπίσης.

— Ἄλλ' εἶναι μακρὰ ἡ ἐξήγησις, εἶπεν.

Βλέπων ὅτι πολλὴν εὐχαρίστησιν δὲν εἶχε νὰ διηγήσῃ, ἐμπρὸς τοῦ Ματτία δὲν ἤθελον νὰ ἐπι-

Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἔβαλε τὸ τηγάνιον εἰς τὴν φωτιά, ἔλαβεν ὀλίγον βούτυρον εἰς τὴν ἄκραν τοῦ μαχαιρίου καὶ τὸ ἔβριψεν εἰς τὸ τηγάνιον, ὅπου ἀμέσως ἀνέλυσε.

— Καλὰ μυρίζει, εἶπεν ὁ Ματτίας, ὅστις εἶχε τὴν μύτην του ἐπάνω τῆς φωτίας, μὴ φοβούμενος μήπως καῖ.

Τὸ βούτυρον ἤρχισε νὰ συρίζη.

— Τραγουδεῖ, ἐφώναξεν ὁ Ματτίας. ὦ! πρέπει νὰ τὸ συνοδεύσω.

Κατὰ τὸν Ματτίαν τὰ πάντα ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἐν μουσικῇ. Ἐλαβεν ἐπομένως τὸ βιολίον του, καὶ ἠσύχως καὶ υποκόφως ἤρχισε νὰ παίξῃ τινὰς τόνους συμφωνοῦντας πρὸς τὸν κρότον ὃν ἀπετέλει τὸ τηγάνιον. Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐξεκαοδίσθη.

Ἄλλ' ἡ στιγμή ἦτον πολὺ ἐπίσημος, καὶ δὲν ἐπεδέχτο τοιαύτην ἄκαιρον εὐθυμίαν. Ἡ μάνα Βαρβερίνα ἐβίθισε τὴν ξυλοκουτάλαν εἰς τὴν πινακάν, καὶ ἀνελήσασα μέρος τῆς ζύμης, τὴν χύνει εἰς τὸ τηγάνιον· πίπτει δὲ ἡ ζύμη, διαιρουμένη εἰς μικρὰ λευκὰ νήματα, καὶ τὸ βούτυρον, ἀποσυρόμενον ἐμπρὸς τοῦ λευκοῦ τούτου κατακλυσμοῦ, τὸν περιβάλλει κύκλω διὰ ξανθῆς παρυφῆς.

Καὶ ἐγὼ τότε κλίνω ἐμπρὸς. Ἡ μάνα Βαρβερίνα κτυπᾷ τὴν λαβίδα τοῦ τηγανίου, καὶ ἔπειτα δι' ἐνὸς κινήματος τῆς χειρὸς τινάσσει ἐπάνω τὸν τηγανίτην. Τοῦτο ἐτρόμαξε τὸν Ματτίαν· ἀλλὰ τίποτε τρομερὸν εἰς αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε· διότι ἀφοῦ ὀλίγον περιηγήθη πεταχτὸς εἰς τὴν ἐστίαν, ὁ τηγανίτης ἔπεσε πάλιν εἰς τὸ τηγάνιον, ἀλλ' ἄνω κάτω, δεικνύων τὴν ἤδη χρωματισθεῖσαν ἐπιφάνειάν του.

Μόλις προσθάνω νὰ πάρω ἐν πινακίον, καὶ ἀμέσως εἰς αὐτὸ εἶναι ὁ τηγανίτης.

Τὸν ἐπῆρα διὰ τὸν Ματτίαν, ὅστις καίει τοὺς δακτύλους, τὰ χεῖλη, τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν λάρυγγά του. Τί τὸν μέλει; Ποῦ ἐνθυμεῖται καύματα;

— Τί καλὸν εἶναι! λέγει, ἔχων πλήρες τὸ στόμα.

Ἐπειτα ἡ ἐδική μου σειρά νὰ τείνω τὸ πινακίον μου καὶ νὰ καῶ. Ἄλλ' ὡς τὸν Ματτίαν, οὐτ' ἐγὼ φροντίζω διὰ καύματα.

Τρίτος τηγανίτης εἶναι ἔτοιμος καὶ ὁ Ματτίας ἐκτείνει τὴν χεῖρα· ἀλλ' ὁ Κάπης ἰσχυρῶς γαυγίζει· ζητεῖ καὶ αὐτὸς τὴν μερίδα του· καὶ ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι δίκαιον, ὁ Ματτίας τῷ δίδει τὸν τηγανίτην, ἂν καὶ τοῦτο σκανδαλίζει τὴν μάναν Βαρβερίναν, συμμεριζομένην τὴν τοὺς ἀγορῆτας χαρακτηρίζουσαν ἀδιαφορίαν πρὸς τὰ ζῶα, καὶ μὴ ἐννοοῦσαν πῶς νὰ δίδῃ τις εἰς σκύλον τροφήν προσδιωρισμένην «διὰ χριστιανόν». Ἄλλὰ διὰ νὰ τὴν κραύνη, τῇ ἐξηγῶ ὅτι ὁ Κάπης εἶναι πεπαιδευμένος, καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκέρδησεν ἐν μέρος τῆς ἀγγελάδος· ἔπειτα δὲ εἶναι καὶ σύντροφός μας· πρέπει ἐπομένως νὰ συντρόγη μὲ ἡμᾶς,

καὶ λέγω ἡμᾶς, διότι ἐκείνη ὤμοσε νὰ μὴ φάγη πρὶν χορτάσωμεν.

Ἐχρειάσθη δὲ πολλὲς καιρὸς πρὶν καταστεῖλωμεν τὴν πείναν καὶ πρὸ πάντων τὴν λαίμαργίαν μας. Ἀλλὰ ἤλθε στιγμή καθ' ἣν ἐκ συμφώνου ἐκηρύξαμεν ὅτι δὲν τρώγομεν πλέον ἓνα τηγανίτην, ἂν καὶ ἡ μάνα Βαρβερίνα δὲν φάγη ὀλίγους.

Τότε ἠθελησάμεν οἱ ἴδιοι νὰ τοὺς τηγανίσωμεν, πρῶτον ἐγὼ, καὶ ἔπειτα ὁ Ματτίας. Νὰ βάλωμεν τὸ βούτυρον, νὰ χύσωμεν τὸν πολτὸν, ἦτον εὐκόλον, ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἤξεύρομεν ἦτον πῶς νὰ τινάσσωμεν τὸν τηγανίτην καὶ νὰ τὸν γυρίζωμεν ἓνα ἔβριψα εἰς τὴν στάκτην, καὶ ἄλλος καίωμεν ἔπειτα εἰς τοῦ Ματτίαν τὴν χεῖρα.

Ἄφ' οὗ δ' ἐξηντλήθη ἐντελῶς ἡ πινακία, ὁ Ματτίας, κάλλιστα ἐννοήσας ὅτι ἡ μάνα Βαρβερίνα δὲν ἤθελε νὰ εἰπῇ ἐμπρὸς του «ὅ,τι μ' ἐνδιέφερον», ἐκήρυξεν ὅτι θέλει νὰ ὑπάγῃ νὰ ἰδῇ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἀγγελάδα, πῶς φέρεται, καὶ χωρὶς ν' ἀκούσῃ καμμίαν ἀπόκρισιν, μᾶς ἀφῆκε μόνους, τὴν μάναν Βαρβερίναν κ' ἐμέ.

Τὸ ὅτι εἶχον περιμείνει ὡς τὴν στιγμήν ταύτην δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἶχον πολλὴν ἀνυπομονησίαν, καὶ μάλιστα τὸ μέγα ἐνδιαφέρον μου πρὸς τοὺς τηγανίτας κατώρθωσε νὰ μὴ κυριευθῶ ἐντελῶς ὑπὸ τῆς ἀνησυχίας μου.

Ἄν ὁ Βαρβερίνος ἦτον εἰς Παρισίους, βέβαιον μοι ἐφάνιστο ὅτι ἐπῆγε ν' ἀνεύρη τὸν Βιτάλην, καὶ νὰ τῷ ζητήσῃ τὰ καθυστεροῦντα ἔτη τῆς ἐνοικιάσεώς μου. Τί λοιπὸν τοῦτο μ' ἐνδιέφερον; Ὁ Βιτάλης ἀπέθανε, δὲν ἐδύνατο νὰ πληρώσῃ, καὶ παρ' ἐμοῦ δὲν ἐδύναντο νὰ ἔχουν καμμίαν ἀπαιτήσιν. Ἄλλ' ἂν χρήματα δὲν ἐδύνατο ν' ἀπαιτήσῃ παρ' ἐμοῦ ὁ Βαρβερίνος, ἐδύνατο ὅμως νὰ μ' ἀπαιτήσῃ ἐμὲ τὸν ἴδιον, καὶ ἀφ' οὗ ἀπαξ μὲ συναλάμβανεν, ἐδύνατο νὰ μὲ θέσῃ ὅπου δήποτε, εἰς ὅποιον δήποτε, ἀρκεῖ νὰ τῷ ἔδιδον χρήματα τα. Τοῦτο ἀληθῶς μ' ἐνδιέφερε, καὶ μάλιστα πολὺ μ' ἐνδιέφερε, διότι ἀπόρασιν εἶχον ὅπως δήποτε νὰ μὴ ἀνεχθῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀπαιτοῦ Βαρβερίνου, καὶ ἂν ἦτον ἀνάγκη, θὰ ἐγκατέλειπον τὴν Γαλλίαν, θὰ ἐπήγαινον εἰς Ἰταλίαν μετὰ τοῦ Ματτίαν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου.

Οὕτω σκεπτόμενος, ἀπεφάσισα νὰ εἶμαι ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὴν συνδιάλεξίν μου μετὰ τῆς μάνας Βαρβερίνας, ὅχι ὅτι ἐφρόνον ὅτι εἶχον νὰ δυσπιστῶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα· ἤξευρον πόσον μὲ ἠγάπα, πόσον μ' ἦτον ἀφροσιωμένη· ἀλλ' ἐμπρὸς τοῦ ἀνδρός τῆς ἔστρεψε, τὸ εἶχον ἰδεῖ, καὶ ἂν πολλὰ ἐφλυάρουν, χωρὶς νὰ θέλῃ ἠμποροῦσε νὰ τὰ ἐπαναλάβῃ, καὶ νὰ δώσῃ οὕτως ἀφορμὴν εἰς τὸν Βαρβερίνον νὰ μ' ἀνεύρη καὶ νὰ μ' ἐπάρῃ ὀπίσω. Τοῦλάχιστον δὲν ἤθελον εἰς τοῦτο νὰ πταίω ἐγὼ, καὶ ἤθελον νὰ προφυλαχθῶ.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Ματτίας ἐξῆλθεν, ἠρώτησα τὴν μάναν Βαρβερίναν.